

واحد بین الملل

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته جامعه شناسی

بررسی عوامل مرتبط با نگرش دانش آموزان
پسر دبیرستانی نسبت به رفتار بزهکارانه در شهر شیراز

به کوشش
محمد نعمتی

استاد راهنما
دکتر حبیب احمدی

خرداد ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا

اظہارنامہ

اینجانب محمد نعمتی دانشجوی رشته‌ی علوم اجتماعی گرایش جامعه‌شناسی دانشکده‌ی اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی اظہارمی‌کنم که این پایان‌نامه حاصل پژوهش خودم بوده و در جاهایی که از منابع دیگران استفاده کرده‌ام، نشانی دقیق و مشخصات کامل آن را نوشته‌ام. همچنین اظہارمی‌کنم که تحقیق و موضوع پایان‌نامه‌ام تکراری نیست و تعهد می‌نمایم که بدون مجوز دانشگاه دستاوردهای آن را منتشر ننموده و یا در اختیار غیر قرار ندهم. کلیه حقوق این اثر مطابق با آیین‌نامه مالکیت فکری و معنوی متعلق به دانشگاه شیراز است.

نام و نام خانوادگی: محمد نعمتی

تاریخ و امضا: ***

سپاسگزاری

من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق

شایسته است از استاد فرهیخته جناب دکتر حبیب احمدی که در کمال سعه صدر این رساله را راهنمایی کردند و از هیچ کمکی دریغ نفرمودند، همچنین از استادان فرزانه جناب دکتر محمد تقی ایمان و جناب دکتر علی گلی که در این مسیر از مشاوره‌های ارزشمند ایشان بهره‌ها بردم و استاد بزرگوار جناب دکتر بیژن خواجه‌نوری که داوری این رساله را به عهده داشته‌اند قدردانی و سپاسگزاری کنم.

همچنین شایسته است از همه عزیزانی که مرا در این مسیر یار و یاور بوده‌اند به ویژه اعضای خانواده‌ام که همواره همدل و حامی من بوده‌اند صمیمانه سپاسگزاری کنم.

چکیده

بررسی عوامل مرتبط با نگرش دانش آموزان پسر دبیرستانی نسبت به رفتار بزهکارانه در شهر شیراز

به کوشش

محمد نعمتی

نیروی انسانی به عنوان عامل کلیدی در موفقیت برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی هر کشوری نقش اساسی دارد. چرا که این عامل به عنوان موجودی ذی‌شعور نقش هماهنگ کننده سایر عوامل توسعه مثل: سرمایه، مواد اولیه، انرژی و اطلاعات را دارد. به عبارت دیگر اگر نیروی انسانی مفید و مثمر ثمر واقع شود و از بهره‌وری کافی برخوردار باشد، سایر عناصر نظام اجتماعی هم به تأسی از آن دارای کارکردی مفید خواهد بود. اما اگر نتوان از نیروی انسانی به شکلی مفید و بهینه استفاده نمود، سایر اجزاء تشکیل‌دهنده نظام اجتماعی کارائی لازم را نخواهند داشت.

یکی از عواملی که در به هدر رفتن منابع انسانی سهم بسزایی دارد، انحرافات اجتماعی، بزهکاری و وقوع جرم است. در کشوری که انحرافات اجتماعی (از هر نوع آن) زیاد باشد، افراد به فساد و تباهی کشیده می‌شوند و بهره‌وری نیروی انسانی کاهش یافته و توسعه و پیشرفت جامعه مختل می‌گردد.

با توجه به اهمیت موضوع در این تحقیق نگرش ۳۸۰ نفر از دانش آموزان پسر مقطع دبیرستان شهر شیراز در مورد رفتار بزهکارانه و عوامل موثر بر آن مورد پرسش قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد نتایج تحقیق نشان داد متغیرهای ناحیه تحصیلی، تعداد افراد خانواده، محل تولد، شغل و تحصیلات والدین، طبقه اجتماعی، نوع مدرسه، میزان پول توجیبی، احساس تعلق فرد به خانواده، میزان احساس تعلق فرد به مذهب، ساختار خانواده، جوحاکم بر گروه دوستی و میزان انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی رابطه معنی دار با نگرش پاسخگویان با رفتار بزهکارانه دارد این در حالی است که سن، قومیت، مدت مهاجرت، وضع اقتصادی و احساس تعلق فرد به مدرسه رابطه معنی داری با این نگرش ندارد. همچنین نتایج حاصل از رگرسیون چند متغیره نشان می‌دهد که چهار متغیر: ساختار خانواده، جوحاکم بر گروه دوستی و میزان انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی و تحصیلات مادر در تبیین نگرش پاسخگویان نسبت به رفتار بزهکارانه نقش دارند و در مجموع ۲۵/۱ درصد از تغییرات در متغیر وابسته را تبیین می‌کند. از میان این متغیرها ی ساختار خانواده و جوحاکم بر گروه دوستی بیشترین و انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی کمترین نقش را در تبیین متغیر وابسته دارند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه
۲	۱-۱- کلیات
۳	۲-۱- اهمیت موضوع
۵	۳-۱- اهداف تحقیق
	فصل دوم: پیشینه تحقیق
۷	۱-۲- تحقیقات داخلی
۱۰	۲-۲- تحقیقات خارجی
	فصل سوم: مبانی نظری تحقیق
۱۴	۱-۳- مقدمه تعریف و تحدید موضوع
۱۵	۱-۱-۳- بزهکاری
۱۶	۲-۱-۳- جرم
۱۷	۲-۳- نظریه‌های گرایش
۱۸	۱-۲-۳- نظریه فیش‌باین و آیزن
۲۰	۲-۲-۳- بحث و نتیجه‌گیری
۲۰	۳-۳- بررسی نظریه‌های انحرافات اجتماعی
۲۰	۱-۳-۳- نظریه‌های جامعه‌شناسی انحراف
۲۰	۱-۱-۳-۳- نظریه بی‌سازمانی اجتماعی
۲۱	۱-۱-۱-۳-۳- دورکیم
۲۲	۲-۱-۱-۳-۳- مرتن
۲۴	۳-۱-۱-۳-۳- پارسونز
۲۵	۴-۱-۱-۳-۳- پارک و برگس: نظریه بوم‌شناختی
۲۷	۲-۱-۳-۳- دیدگاه تضاد

۲۸ ۳-۱-۳-۳ تبیین‌های خرده فرهنگی
۳۲ ۲-۳-۳ نظریه‌های روانشناختی اجتماعی انحراف
۳۲ ۱-۲-۳-۳ نظریه کنترل اجتماعی (الزامات اجتماعی)
۳۴ ۲-۲-۳-۳ نظریه یادگیری اجتماعی
۳۶ ۳-۲-۳-۳ کنش متقابل اجتماعی
۳۷ ۱-۳-۲-۳-۳ نظریه برچسب‌زنی
۳۹ ۳-۲-۳-۳ پدیدارشناسی و انحراف
۴۱ ۴-۳ نظریه ترکیبی
۴۲ ۵-۳ چارچوب نظری تحقیق

فصل چهارم: روش تحقیق

۴۷ ۱-۴ جامعه آماری و حجم نمونه
۴۸ ۲-۴ روش و طرح نمونه برداری
۴۸ ۳-۴ ابزار گردآوری داده‌ها
۴۹ ۴-۴ پایایی و روایی پرسشنامه
۴۹ ۱-۴-۴: روایی ابزار سنجش
۵۲ ۲-۴-۴: آزمون پایایی طیف
۵۲ ۶-۴ ابزار تجزیه و تحلیل

فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

۵۴ ۱-۵ آمار توصیفی
۵۴ ۱-۱-۵ بررسی خصوصیات اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و آموزشی پاسخگویان
۶۳ ۲-۱-۵ بررسی احساس تعلق پاسخگویان به خانواده
۶۵ ۳-۱-۵ بررسی احساس تعلق پاسخگویان به مدرسه
۶۷ ۴-۱-۵ بررسی میزان احساس تعلق افراد به مذهب
۶۸ ۵-۱-۵: بررسی میزان انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی
۷۰ ۶-۱-۵: بررسی جو حاکم بر گروه دوستی
۷۱ ۷-۱-۵ بررسی نگرش پاسخگویان به رفتار بزهکارانه
۷۳ ۲-۵: آزمون فرضیه‌های تحقیق

۳-۵: آزمون رگرسیون چند متغیره ۸۴

فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱-۶ نتیجه گیری ۸۹

۲-۶- پیشنهادات ۹۲

۳-۶: پیشنهادات تحقیقات آتی ۹۳

۴-۶- محدودیتهای تحقیق ۹۳

فهرست منابع و مأخذ

منابع فارسی ۹۴

منابع انگلیسی ۹۶

پیوست ۹۹

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱: ضریب همبستگی پیرسون بین گویه های متغیرهای مدل تحقیق با جمع نمره طیف.....	۵۰
جدول ۴-۲: ضرایب آلفای کرنباخ حاصل از آزمون پایایی طیف‌های مورد استفاده.....	۵۲
جدول ۵-۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن.....	۵۵
جدول ۵-۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پایه تحصیلی.....	۵۵
جدول ۵-۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی.....	۵۶
جدول ۵-۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب ناحیه تحصیلی.....	۵۶
جدول ۵-۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع دبیرستان.....	۵۷
جدول ۵-۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب محل تولد.....	۵۷
جدول ۵-۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب مدت مهاجرت.....	۵۷
جدول ۵-۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب قومیت.....	۵۸
جدول ۵-۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع ساختار خانواده.....	۵۸
جدول ۵-۱۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات پدر.....	۵۹
جدول ۵-۱۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات مادران آنها.....	۵۹
جدول ۵-۱۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل پدر.....	۶۰
جدول ۵-۱۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل مادر.....	۶۰
جدول ۵-۱۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تعداد افراد خانواده.....	۶۱
جدول ۵-۱۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب درآمد خانواده.....	۶۱
جدول ۵-۱۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب هزینه خانوار.....	۶۲
جدول ۵-۱۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان پول توجیبی.....	۶۳
جدول ۵-۱۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب طبقه اجتماعی.....	۶۳
جدول ۵-۱۹: نگرش پاسخگویان نسبت به گویه های طیف احساس تعلق فرد به خانواده.....	۶۴
جدول ۵-۲۰: حداکثر، میانگین و انحراف معیار نمره پاسخگویان از طیف احساس تعلق به خانواده.....	۶۵

- جدول ۴-۲۱: نگرش پاسخگویان نسبت به گویه‌های احساس تعلق به مدرسه ۶۶
- جدول ۵-۲۲: حداقل و حداکثر، میانگین و انحراف معیار نمره پاسخگویان از طیف احساس تعلق به مدرسه ۶۶
- جدول ۴-۲۳: نگرش پاسخگویان نسبت به گویه‌های طیف احساس تعلق به مذهب ۶۷
- جدول ۵-۲۴: حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار نمره پاسخگویان از طیف احساس تعلق به مذهب ۶۸
- جدول ۵-۲۵: نگرش پاسخگویان نسبت به گویه‌های انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی ۶۹
- جدول ۵-۲۶: حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار نمره پاسخگویان از طیف انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی ۶۹
- جدول ۵-۲۷: نگرش پاسخگویان نسبت به گویه‌های جو حاکم بر گروه دوستی ۷۰
- جدول ۵-۲۸: حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار نمره پاسخگویان از طیف جو حاکم بر گروه دوستی ۷۱
- جدول ۵-۲۹: نگرش پاسخگویان نسبت به گویه‌های رفتار بزهکارانه ۷۲
- جدول ۵-۳۰: حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار نمره پاسخگویان از طیف نگرش به رفتار بزهکارانه ۷۳
- جدول ۵-۳۱: ضریب همبستگی پیرسون بین سن و نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه ۷۴
- جدول ۵-۳۲: آزمون معنی دار تفاوت میانگین نمره نگرش پاسخگویان به رفتار بزهکارانه بر حسب ناحیه تحصیلی ۷۴
- جدول ۵-۳۳: ضریب همبستگی پیرسون بین تعداد افراد خانواده و نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه ۷۵
- جدول ۵-۳۴: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه بر حسب قومیت ۷۵
- جدول ۵-۳۵: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف رفتار بزهکارانه بر حسب محل تولد ۷۶
- جدول ۵-۳۶: ضریب همبستگی پیرسون بین مدت مهاجرت و نگرش پاسخگویان نسبت به رفتار بزهکارانه ۷۶
- جدول ۵-۳۷: ضریب همبستگی پیرسون بین سطح تحصیلات والدی و نمره نگرش آنها از طیف رفتار بزهکارانه ۷۷

- جدول ۵-۳۸: ضریب همبستگی پیرسون بین سطح درآمد و نگرش پاسخگویان نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۷۸
- جدول ۵-۳۹: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه برحسب شغل پدر..... ۷۸
- جدول ۵-۴۰: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه برحسب شغل مادر..... ۷۹
- جدول ۵-۴۲: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه برحسب طبقه اجتماعی..... ۷۹
- جدول ۵-۴۲: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه برحسب نوع مدرسه..... ۸۰
- جدول ۵-۴۵: ضریب همبستگی پیرسون بین میزان پول توجیبی و نگرش آنها نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۸۱
- جدول ۵-۴۴: ضریب همبستگی پیرسون بین احساس تعلق فرد به خانواده و نگرش فرد نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۸۱
- جدول ۵-۴۵: ضریب همبستگی پیرسون بین احساس تعلق فرد به مدرسه و نگرش فرد نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۸۲
- جدول ۵-۴۶: ضریب همبستگی پیرسون بین میزان احساس تعلق فرد به مذهب و نگرش او نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۸۲
- جدول ۵-۴۷: آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف نگرش نسبت به رفتار بزهکارانه بر حسب ساختار خانواده..... ۸۳
- جدول ۵-۴۸: ضریب همبستگی پیرسون بین جو حاکم بر گروه دوستی و نگرش او نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۸۳
- جدول ۵-۴۹: ضریب همبستگی پیرسون بین میزان انتظارات خانواده در رعایت هنجارهای اجتماعی با نگرش آنها نسبت به رفتار بزهکارانه..... ۸۴
- جدول ۵-۵۰: معادله رگرسیون نگرش پاسخگویان به رفتار بزهکاران در مراحل مختلف..... ۸۷

فصل اول

مقدمه

۱-۱- کلیات

نیروی انسانی به عنوان عامل کلیدی در موفقیت برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی هر کشوری نقش اساسی دارد. چرا که این عامل به عنوان موجودی ذی‌شعور نقش هماهنگ کننده سایر عوامل توسعه مثل: سرمایه، مواد اولیه، انرژی و اطلاعات را دارد. به عبارت دیگر اگر نیروی انسانی مفید و مثمر ثمر واقع شود و از بهره‌وری کافی برخوردار باشد، سایر عناصر نظام اجتماعی هم به تاسی از آن دارای کارکردی مفید خواهد بود. اما اگر نتوان از نیروی انسانی به شکلی مفید و بهینه استفاده نمود، سایر اجزاء تشکیل‌دهنده نظام اجتماعی کارائی لازم را نخواهند داشت.

یکی از عواملی که در به هدر رفتن منابع انسانی سهم بسزایی دارد، انحرافات اجتماعی، بزهکاری و وقوع جرم است. در کشوری که انحرافات اجتماعی (از هر نوع آن) زیاد باشد، افراد به فساد و تباهی کشیده می‌شوند و بهره‌وری نیروی انسانی کاهش یافته و توسعه و پیشرفت جامعه مختل می‌گردد.

مسئله‌ای که این تحقیق به دنبال آنست، شناسایی عوامل مرتبط با بزهکاری در میان دانش‌آموزان پسر در مقطع دبیرستان در شهر شیراز است. تا از طریق آن نسبت به کنترل رفتارهای انحرافی و بزهکارانه جوانان اقدام نمود.

اما از آنجا که سنجش رفتار بسیار مشکل است، در این تحقیق سعی خواهد شد نگرش دانش‌آموزان پسر دبیرستانی نسبت به رفتار بزهکارانه در شهر شیراز بررسی گردد. منظور از نگرش، طرز برخورد و تمایل فکری است که نشانگر نوعی سوگیری عاطفی و

درونی است که توصیف‌کننده اعمال یک شخص است. نوعی آمادگی روانی برای عمل کردن یا واکنش نشان دادن در جهت یا به شیوه‌های خاص، نوعی تمایل برای پاسخ دادن به شیوه‌های خاص نسبت به اشیاء، اشخاص، حوادث و اوضاع و احوال ... است. (ساعتچی، ۱۳۷۴: ۱۲)

در حقیقت نگرش پیش‌زمینه رفتار است. فیش باین و اجزن معتقدند، اعتقادات پیش‌زمینه نگرش‌ها، مقاصد رفتاری و سرانجام رفتار بالفعل می‌باشند. با توجه به مطالب ذکر شده نگرش افراد تا حد زیادی می‌تواند نمایانگر رفتار آنها باشد.

بنابراین این تحقیق بدنبال بررسی عوامل مرتبط با نگرش دانش‌آموزان پسر دبیرستانی نسبت به رفتار بزهکارانه در شهر شیراز می‌باشد.

۱-۲ اهمیت موضوع

نیروی انسانی و جمعیت به عنوان یکی از جلوه‌های قدرت و توانمندی هر کشور بحساب می‌آید مشروط به اینکه این جمعیت موجب نابسامانی‌های داخلی نشود و کشور را بسوی وابستگی سوق ندهد. پرورش، هدایت، ساماندهی و همچنین فراهم ساختن زمینه‌های رشد و شکوفایی قابلیت‌های جمعیت، به ویژه نسل جوان و دور نگهداشتن آنها از انحرافات اجتماعی، از اهمیت خاصی برخوردار است.

در واقع جوانان و نوجوانان در استراتژی رشد و توسعه در چشم‌انداز آینده هر جامعه یک عامل تعیین‌کننده و جزء سرمایه‌های ملی به حساب می‌آیند که در حفظ و سلامتی آنان بایستی تلاش‌های لازم به عمل آید.

بدیهی است زمانی جامعه در آینده از داشتن نیروی انسانی سالم و سازنده به خود می‌بالد و در زمینه‌های مختلف اقتصادی-اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، تکنولوژی و علمی از وجود نیروی انسانی متعهد و متخصص در سطوح مختلف منطقه‌ای، ملی و در عرصه بین‌المللی و جهانی، خود را بی‌نیاز و مستقل احساس می‌کند که امروز جوانانی سالم و با نشاط داشته باشد و در این راستا دارای طرح و برنامه‌های اساسی و بلند مدت باشد.

معمولاً بحران‌زاترین و آسیب‌پذیرترین دوره زندگی هر فرد دورانی است که از آن به دوره نوجوانی و جوانی تعبیر می‌شود. گرچه مراحل مختلف زندگی را بر حسب سن تقسیم‌بندی کرده‌اند، (مانند دوره کودکی، نوجوانی، جوانی و ...) اما در تقسیم‌بندی‌های مختلف می‌توان به این نتیجه رسید که معمولاً حساس‌ترین دوره زندگی هر فرد سنین ۱۴ تا ۱۹ سالگی را در برمی‌گیرد.

در این دوران نیازها، مشکلات و انتظارات جوانان متنوع‌تر، پیچیده‌تر و به مراتب شناخت آنها نیز مشکل‌تر می‌گردد. مسلماً یکی از علل این پیچیدگی‌ها می‌تواند ناشی از پیچیدگی خود انسان در گرایش‌ها و رفتار او باشد.

بی‌اعتنایی و رهاسازی سیل جمعیت جوان کشور بحال خود مخصوصاً کشورهایی که دارای جمعیت جوان قابل ملاحظه‌ای می‌باشند، نه تنها غیرعقلانی است بلکه اهداف رشد و توسعه را در عرصه‌های مختلف حیات جامعه را مختل می‌سازد.

از سوی دیگر وجود انحرافات اجتماعی به عنوان یک مسئله اجتماعی می‌تواند نظم جامعه و امنیت عمومی را سلب کند و نهادهای اساسی جامعه نظیر خانواده، دین، اقتصاد، تعلیم و تربیت و نهادهای سیاسی و همچنین مؤسسات، سازمان‌ها و نهادها را متزلزل نموده و ارزش‌ها و هنجارهای کاربر جامعه را سست نماید. در چنین شرایطی ساختار اجتماعی- فرهنگی دچار عدم تعادل و تعارض ساختی شده و زمینه ظهور طیف وسیعی از رفتارهای انحرافی در زمینه‌های مختلف اخلاقی، مالی، اداری، فرهنگی و نظایر آن به صورت فردی یا گروهی در بین افراد و اقشار و طبقات مختلف جامعه تسهیل می‌گردد.

در صورتیکه الگوی انحرافی و کجروانه در سطح جامعه اشاعه و انتشار یابند، می‌تواند به آسانی و در وجود افراد به ویژه نسل جوان درونی شده و شکل هنجاری به خود بگیرد. که نهایتاً با گذشت زمان به شکل ارزش‌های اجتماعی نمود می‌یابد. در چنین شرایطی، گروه همسن و سال بعضاً منحرف با ایده‌ها و رفتار انحرافی خود می‌توانند بیشترین نفوذ و تأثیر را روی جوانان داشته و در صورتیکه این ارزش‌ها در وجودشان درونی شده باشد، مبارزه با آن کاری بس طاقت‌فرسا و نیاز به زمانی طولانی و بار مالی سنگینی دارد.

کاهش هزینه‌های دولت، سازمان‌های حقوقی و پلیسی، زندان‌ها و سایر سازمان‌های مرتبط با این امر از طریق شناسایی دقیق‌تر ویژگی مجرمان، مناطق جرم‌خیز و جرائم خاص منطقه‌ای،

برنامه‌ریزی‌های مناسب در جهت پیشگیری از وقوع جرم و اجرای برنامه‌های آموزشی - فرهنگی برای گروه‌هایی از افراد جامعه که بیشتر در معرض گرایش به سمت جرم و انجام آن می‌باشد از دیگر موارد مهمی است که انجام چنین مطالعاتی می‌تواند به آن یاری نماید.

۱-۳ اهداف تحقیق

هدف اصلی این تحقیق دستیابی به عوامل مرتبط به نگرش دانش‌آموزان پسر دبیرستانی شهر شیراز به رفتار بزهکارانه است. در این راستا سعی می‌گردد به سؤالات زیر پاسخ داده شود.

۱- میزان گرایش دانش‌آموزان پسر مقطع دبیرستان در شهر شیراز به رفتار بزهکارانه تا چه حد است؟

۲- چه عواملی نگرش دانش‌آموزان پسر مقطع دبیرستان در شهر شیراز رفتار بزهکارانه تحت تأثیر قرار می‌دهند؟

۳- کدامیک از این عوامل پیش‌بینی‌کنندگان قوی‌تری برای تبیین نگرش دانش‌آموزان پسر مقطع دبیرستان در شهر شیراز نسبت به رفتار بزهکارانه هستند؟

فصل دوم

پیشینه تحقیق

فصل دوم پایان نامه از دو بخش تشکیل یافته است. در بخش اول به بررسی مطالعات پیشین داخلی پرداخته می شود و بخش دوم به بررسی مطالعات پیشین خارجی اختصاص دارد.

۱-۲- تحقیقات داخلی

۱- اردشیری (۱۳۷۴) در تحقیقی تحت عنوان "بررسی عوامل مؤثر بر نگرش انحراف آمیز دختران دبیرستانی در شهر شیراز" به این نتیجه می رسد که انتظارات خانواده، گروه دوستی، فاصله اجتماعی فرد با خانواده و مدرسه، خانواده های از هم گسیخته و استفاده از ویدئو و نوع مدرسه (دولتی، شاهد، غیرانتفاعی و فرزندگان) بر نگرش انحراف آمیز دختران دبیرستان تأثیر می گذارند، که بیشترین تأثیر را انتظارات خانواده بر نگرش انحراف آمیز آن دختران دبیرستانی دارد.

۲- رجایی (۱۳۸۱) در تحقیقی به بررسی نقش خانواده، مدرسه، گروه همسالان و رسانه های گروهی در رفتارهای انحرافی نوجوانان پرداخته است. این تحقیق که بر روی ۴۷۴ نفر از دانش آموزان پسر دبیرستانی در شهر مشهد انجام شده است به این نتیجه می رسد که رفتار انحرافی گروه همسالان و والدین و ارزیابی منفی والدین و معلمان بیشترین تأثیر را بر رفتار انحرافی نوجوانان دارد.

۳- حسینی (۱۳۸۳) در تحقیقی با عنوان "عوامل مؤثر بر بزهکاری نوجوانان، مطالعه موردی بزهکاری سطح شهر شیراز"، ۱۰۰ نفر از نوجوانان بزهکار در مراکز اصلاح و تربیت و